

685.

Na osnovu člana 23 stav 3 Zakona o metrologiji („Službeni list CG”, broj 79/08), Ministarstvo ekonomije donijelo je

P R A V I L N I K
O ROKOVIMA ZA KALIBRACIJU ETALONA KOJI SE
UPOTREBLJAVAJU ZA OVJERAVANJE ZAKONSKIH MJERILA

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se rokovi za kalibraciju etalona koji se upotrebljavaju za ovjeravanje zakonskih mjerila (u daljem tekstu: etaloni).

Član 2

Rokovi za kalibraciju etalona su:

Redni broj	Vrsta etalona	Rok kalibracije (u godinama)
1	ETALONI KOJI SE UPOTREBLJAVAJU ZA OVJERAVANJE MJERILA KOJA SE KORISTE U FUNKCIJI PROMETA ROBA I USLUGA I PROVJERE PRETHODNO UPAKOVANIH PROIZVODA I BOCA KAO MJERNIH POSUDA	
1.1	Etaloni koji se upotrebljavaju za ovjeravanje mjerila dužine	
1.1.1	Etaloni za ovjeravanje mjerila dužine opšte namjene	2
1.1.2	Etalon uređaji za ovjeravanje automatskih mjerila nivoa tečnosti u nepokretnim rezervoarima	2
1.2	Etaloni koji se upotrebljavaju za ovjeravanje mjerila zapremine	
1.2.1	Metalne etalon mjerne posude	1
1.2.2	Staklene etalon mjerne posude (tikvice i pipete)	-
1.2.3	Mjerni sistemi za proračun zapremine rezervoara	1
1.3	Etaloni za ovjeravanje mjerila toplotne energije	2
1.4	Etaloni za ovjeravanje mjerila električne energije	
1.4.1	Etalonski uređaji za ovjeravanje naponskih i strujnih mjernih transformatora	5
1.4.2	Etalon strujni komparatori	5
1.4.3	Etalon naponski komparatori	5
1.4.4	Opterećenja za strujne transformatore	5
1.4.5	Kontrolni strujni transformatori	5
1.4.6	Kontrolni naponski transformatori	5
1.4.7	Neautomatski etalonski uređaji za ovjeravanje brojila električne energije	2
1.4.8	Automatski i poluautomatski uređaji za ovjeravanje brojila električne energije	2
1.4.9	Etalonski vatmetri za ovjeravanje brojila električne energije	2
1.5	Etaloni koji se upotrebljavaju za ovjeravanje mjerila protekle zapremine tečnosti i gasova	
1.5.1	Etalonski uređaji za ovjeravanje vodomjera zapreminskom metodom	2
1.5.2	Etalonski uređaji za ovjeravanje vodomjera gravimetrijskom metodom	2
1.5.3	Etalonski uređaji za ovjeravanje mjerila protoka tečnosti različitih od vode s kontrolnim protočnim etalon mjerilom	1
1.5.4	Etalon protočna mjerila	3

1.5.5	Etaloni za ovjeravanje mjerila koja služe za točenje tečnih goriva i tečnog naftnog gasa	1
1.5.6	Etaloni za ovjeravanje temperaturnih kompenzatora za mjerila protoka tečnosti različitih od vode	3
1.5.7	Etaloni za ovjeravanje gasomjera sa sapnicama	3
1.5.8	Etaloni za ovjeravanje gasomjera u obliku zvona	3
1.5.9	Etaloni za ovjeravanje gasomjera s kontrolnim mjerilom	3
1.5.10	Etaloni za ovjeravanje korektora zapremine gasa	1
1.6	Etaloni koji se upotrebljavaju za ovjeravanje mjerila mase	
1.6.1	Tegovi klase tačnosti E1, E2, F1 i F2 koji se koriste za ovjeravanje tegova i vaga	1
1.6.2	Vage za ovjeravanje tegova	1
1.7	Etaloni koji se upotrebljavaju za ovjeravanje mjerila koncentracije i gustine	
1.7.1	Referentni vlagomjeri za žitarice i uljarice koji rade na principu mjerenja gubitka mase pri sušenju	1
1.7.2	Univerzalni i ostali referentni vlagomjeri za žitarice i uljarice	1
1.7.3	Referentni areometri opšte namjene	2
1.7.4	Referentni alkoholometri	1
1.7.5	Referentni saharimetri	2
1.8	Etaloni koji se upotrebljavaju za ovjeravanje mjerila u sistemu tarifiranja	
1.8.1	Uređaji za ovjeravanje osnovnih časovnika u sklopu telefonskih centrala	2
1.8.2	Etalon frekvenometri	2
2	ETALONI KOJI SE UPOTREBLJAVAJU ZA OVJERAVANJE MJERILA KOJA SE KORISTE U FUNKCIJI ZAŠTITE ZDRAVLJA LJUDI I ŽIVOTINJA I OPŠTE BEZBJEDNOSTI	
2.1	Etaloni koji se upotrebljavaju za ovjeravanje mjerila visine	2
2.2	Etaloni koji se upotrebljavaju za ovjeravanje mjerila mase, uključujući i vage za dojenčad	1
2.3	Etalonski uređaji koji se upotrebljavaju za ovjeravanje manometara za mjerenje krvnog pritiska	2
2.4	Etaloni koji se upotrebljavaju za ovjeravanje mjerila za mjerenje jonizujućeg zračenja u radioterapiji	2
2.5	Etaloni za ovjeravanje dioptimetara (fokometara)	2
2.6	Etalonski uređaji za ovjeravanje elektrokardiografa	2
2.7	Etalonski uređaji za ovjeravanje elektroencefalografa	2
2.8	Etaloni koji se upotrebljavaju za ovjeravanje medicinskih i veterinarskih termometara	2
2.9	Etaloni koji se upotrebljavaju za ovjeravanje medicinskih i veterinarskih injekcionih špricava, laboratorijskih mjerila zapremine tečnosti	
2.9.1	Metalne etalon mjerne posude	1
2.9.2	Staklene etalon mjerne posude (tikvice i pipete)	-
2.10	Etalonski uređaji za ovjeravanje refraktometra	2
3	ETALONI KOJI SE UPOTREBLJAVAJU ZA OVJERAVANJE MJERILA KOJA SE KORISTE U FUNKCIJI ZAŠTITE IMOVINE, ŽIVOTNE SREDINE I PRIRODNIH RESURSA, ZAŠTITE NA RADU I ZAŠTITE OD NEZGODA	
3.1	Etaloni koji se upotrebljavaju za ovjeravanje mjerila zaštite od zračenja	2
3.2	Etaloni koji se upotrebljavaju za ovjeravanje mjerila zvuka	2
3.3	Etaloni koji se upotrebljavaju za ovjeravanje mjerila za ispitivanje mjera zaštite u elektrotehnici	2

3.4	Etaloni koji se upotrebljavaju za ovjeravanje etilometara	1
3.5	Etaloni koji se upotrebljavaju za ovjeravanje mjerila pritiska	2
3.6	Etaloni koji se upotrebljavaju za ovjeravanje mjerila temperature	2
4	ETALONI KOJI SE UPOTREBLJAVAJU ZA OVJERAVANJE MJERILA KOJA SE KORISTE U FUNKCIJI ZAŠTITE SAOBRAĆAJA	
4.1	Etalon uređaji za ovjeravanje mjerila brzine vozila u pokretu	2
4.2	Etalonski uređaji za ovjeravanje taksimetara	2
4.3	Etalonski uređaji za ovjeravanje mjerila za analizu izduvnih gasova motora vozila	1
4.4	Etalonski uređaji pritiska za ovjeravanje manometara za mjerenje pritiska u pneumaticima	2
4.5	Etalonski uređaji za ovjeravanje mjerila za mjerenje sile kočenja kod motornih vozila	1

Član 3

Etalonski tegovi klase tačnosti M1, koji se upotrebljavaju za ovjeravanje vaga klase tačnosti (III) i (IV) i tegova klase tačnosti M2, umjesto kalibracije moraju biti ovjereni, a rok za ovjeravanje je jedna godina.

Član 4

Ako se zakonska mjerila ovjeravaju etalonima koji nijesu navedeni u ovom pravilniku, ti etaloni moraju biti kalibrisani prije njihovog stavljanja u upotrebu.

Na kalibraciju etalona iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se rokovi za kalibraciju propisani ovim pravilnikom, za vrste mjerila za čije ovjeravanje se koriste ti etaloni.

Član 5

Etaloni izrađeni od stakla, porcelana, keramike ili drugog lako lomljivog materijala, ne podliježu ponovnoj kalibraciji.

Član 6

U slučaju da funkciju određenog etalona ostvaruje mjerni sistem koji se sastoji od više etalona za mjerenje različitih fizičkih veličina ili pretvarača različitih fizičkih veličina, za kalibraciju tih etalona primjenjivaće se rokovi propisani za svaki element tog mjernog sistema.

Član 7

Etaloni za koje ne postoji mogućnost kalibracije u Crnoj Gori, mogu biti kalibrisani kod laboratorija stranih nacionalnih metroloških instituta ili kod akreditovanih stranih laboratorija.

Član 8

Vlasnik, odnosno korisnik etalona, zahtjev za ponovnu kalibraciju etalona podnosi najkasnije u roku od 30 dana prije isteka roka kalibracije utvrđenog uvjerenjem o kalibraciji.

Član 9

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj:0904- 796/5

Podgorica, 24. juna 2011. godine

Ministar,
dr Vladimir Kavarić, s.r.